

تاریخ تصویب: ۱۳۷۵/۰۶/۲۷

ضوابط و مقررات تأسیس مراکز، مؤسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها

ضوابط و مقررات تأسیس مراکز، مؤسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی

و نظارت بر فعالیت آنها

نقل از شماره ۱۵۰۷۳-۱۳۷۵.۹.۷ روزنامه رسمی

شماره ۲۷۵۱۰ د ش ۱۳۷۵.۹.۱۵

(مصوب جلسه مورخ ۷۵۶.۲۷ شورای مشترک کمیسیونهای شورای عالی انقلاب فرهنگی)

به استناد "اهداف و وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی" به ویژه بندهای ۲ و ۳ و ۴ و

تبصره بند ۳ از قسمت (ب) مصوبه مورخ ۶۴.۱۲.۵ شورای عالی به منظور تحقق اهداف و

اجرای وظایف قانونی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مصوب ۶۵.۱۲.۱۲ خصوصاً

۲۴-۲۳-۲۲-۱۹-۱۷-۱۶- ماده ۲ قانون، ضوابط و مقررات تأسیس مراکز، مؤسسات، کانونها و

انجمنهای فرهنگی و نظارت بر فعالیت آنها بدین شرح تصویب می‌شود:

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- مراکز، مؤسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی، تشکیلاتی است که با اهداف و

مقاصد فرهنگی اعم از انتفاعی یا غیر انتفاعی (بر طبق ماده ۵۸۴ قانون تجارت و آیین

نامه اصلاحی ثبت تشکیلات و مؤسسات غیر تجاری مصوب ۱۳۳۷) و بر اساس شرایط مندرج در

این ضوابط به مسئولیت اشخاص حقیقی یا حقوقی اعم از دولتی، عمومی و خصوصی، افراد

واجد شرایط برای فعالیت در یک یا چند قلمرو فرهنگی، هنری و سینمایی و مطبوعاتی با

سرمایه ایرانی تشکیل می‌دهند و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مجوز تأسیس، نظارت بر

فعالیتها و انحلال آنها را صادر می‌کند.

ماده ۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بر طبق مقررات و شرایط مندرج در این ضوابط پس

از بررسی صلاحیت مؤسس یا مؤسسان و مدیر یا مدیران مسئول و با توجه به اهداف و

موضوعات فرهنگی مندرج در اساسنامه آنها که مصادیق و قلمرو آن حسب مورد از سوی

وزارتخانه مشخص خواهد شد نسبت به صدور مجوز تأسیس تصمیم خواهد گرفت.

ماده ۳- تأسیس مراکز فرهنگی اقلیت‌های دینی رسمی کشور در محدوده امور فرهنگی آن

اقلیت نیز منوط به اخذ مجوز طبق این ضوابط است.

ماده ۴- تأسیس مراکز فرهنگی موضوع این ضوابط از طرف سفارتخانه‌های کشورهای خارجی و سازمانهای آزادیبخش یا اشخاص غیر ایرانی با رعایت قوانین راجع به خارجیان مقیم ایران و تأیید وزارت امور خارجه طبق آیین نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌رسد.

ماده ۵- اهداف فرهنگی مصرح در اصول سیاست فرهنگی جمهوری اسلامی ایران الهام بخش فعالیتها و هدفهای پیش بینی شده در اساسنامه مراکز، مؤسسات و کانونها و انجمنهای فرهنگی است و این قبیل مراکز باید در اساسنامه تنظیمی به رعایت کامل قوانین و مقررات نظام جمهوری اسلامی ایران و ضوابط فرهنگی ملزم شوند و فعالیت آنها منافاتی با مبانی فرهنگ عمومی نداشته باشد.

فصل دوم - شرایط مؤسسان و مدیر مسئول

ماده ۶- مؤسس یا مؤسسان و مدیر مسئول تشکیلات فرهنگی موضوع ماده ۱ باید واجد این شرایط باشند:

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- نداشتن سوء پیشینه کیفری مؤثر به تأیید مراجع ذی ربط و برخورداری از حسن شهرت.
- ۳- محجور نبودن و عدم ورشکستگی به تقلب و تقصیر.
- ۴- دارا بودن ۲۵ سال سن و متأهل بودن .
- ۵- انجام خدمت وظیفه عمومی و یا ارائه برگ معافیت دائم.
- ۶- داشتن امکانات کافی مناسب به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۷- داشتن مدرک کارشناسی یا معادل آن به تشخیص مراجع ذی ربط.
- ۸- صلاحیت علمی و تخصصی یا تجارب کافی متناسب با موضوع (برای تقاضای مراکز تک منظوره)

۹- داشتن ۶ ماه سابقه مؤثر فعالیت در مؤسسات و مراکز فرهنگی چند منظوره (برای تقاضای مراکز چند منظوره)

ماده ۷- کارگزاران نظام گذشته اعم از: نخست وزیران، وزیران، استانداران، امری ارتش و شهربانی و ژاندارمری، رؤسای سازمانهای دولتی، نمایندگان مجلسین، سفرا، فرمانداران، شهرداران، رؤسای انجمنهای شهر و شهرستان تهران و مراکز استانها و اعضای ساواک، رؤسای حزب رستخیز در تهران و مراکز شهرستانها و استانها و وابستگان رژیم سابق که در فاصله زمانی پانزدهم خرداد ۱۳۴۲ تا بیست و دوم بهمن ۱۳۵۷ در آن مشاغل بوده و همچنین کسانی که در این مدت از طریق مطبوعات، رادیو، تلویزیون یا سخنرانی در اجتماعات، خدمتگزاران تبلیغاتی نظام گذشته بوده‌اند و همچنین توطئه گران و اقدام کنندگان علیه اسلام و جمهوری اسلامی ایران، از تأسیس مراکز فرهنگی موضوع این ضوابط محرومند.

ماده ۸- وزارت فرهنگ و ارشد اسلامی با مصاحبه‌ها و بررسیهای لازم و کافی ظرف یک ماه درباره تأیید صلاحیت یا عدم پذیرش تقاضا اعلام نظر خواهد نمود و در صورت اعلام

موافقت اصولی با تقاضا، مؤسس یا مؤسسان موظفند در مدت یکماه از تاریخ اعلام نسبت به ارائه اساسنامه و تحقق شرایط مندرج در آن که در این ضوابط به آن تصریح شده اقدام نمایند.

ماده ۹- مؤسس یا مؤسسان در قبال سیاستهای فرهنگی و خط مشی کلی و مدیر مسئول در قبال فعالیتهای و امور اجرایی مرکز فرهنگی مسئولند و وظایف و مسئولیتهای هر یک باید به تفکیک اساسنامه پیشنهادی منظور شود.

فصل سوم - شرایط و ضوابط مندرج در اساسنامه

ماده ۱۰- اساسنامه مرکز فرهنگی موضوع این آیین نامه باید واجد این نکات باشد:

۱- ذکر اهداف فرهنگی و مصادیق فعالیتها و انطباق آنها با شرایط مندرج در این ضوابط و شیوه نامه‌های صادر شده در محدوده وظایف و اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- ذکر نام و نوع فعالیت (غیر تجاری انتفاعی یا غیر انتفاعی). تابعیت و سرمایه و مدت فعالیت و التزامات قانونی مرکز فرهنگی.

۳- ارکان و تشکیلات مرکز (مؤسس یا مؤسسان، هیأت مدیره و مدیر عامل یا مدیر مسئول، مجامع عمومی و نحوه تشکیل جلسات و رسمیت آنها و نصاب مقرر برای تصمیم‌گیری با تعیین حدود و وظایف و اختیارات و مسئولیتهای هر یک به تفکیک).

۴- سرمایه اولیه و منابع تأمین درآمد و دارایی و وضع امور مالی و محاسباتی و نحوه تقسیم سود (در مورد مراکز انتفاعی) یا تخصیص درآمدها (در مورد مراکز غیر انتفاعی) و چگونگی تأمین هزینه‌ها و زیانهای احتمالی.

۵- چگونگی اداره و عضو پذیری مراکز فرهنگی در آینده.

۶- شرایط انحلال و تعیین تکلیف اموال مرکز فرهنگی پس از انحلال.

۷- سایر شرایط و ضوابط با توجه به ضوابط و اهداف فرهنگی و بر اساس مقررات حاکم بر مؤسسات غیر تجاری که با مقاصد فرهنگی و در قلمرو یک یا چند فعالیت پیش بینی شده در ماده یک فعالیت می‌کنند.

تبصره ۱- اساسنامه پیشنهادی متضمن موارد یاد شده در ماده ۱۰ باید در دو نسخه تنظیم و به همراه صورت جلسات پس از امضا به تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برسد.

تبصره ۲- در انجمنهای فرهنگی (ادبی، هنری) که نوع فعالیت آنها غیر انتفاعی است تعداد مؤسسان نباید از ۳ نفر کمتر باشد ولی در مؤسسات فرهنگی که در قلمرو یک فعالیت فرهنگی تأسیس می‌شوند رعایت این شرط الزامی نیست و مؤسسات و مراکز فرهنگی که در قلمرو دو فعالیت موضوع این ضوابط تأسیس می‌شوند تعداد مؤسسان نباید از تعداد فعالیتهای فرهنگی پیش بینی شده در اساسنامه آنها کمتر باشد.

فصل چهارم - نحوه بررسی تقاضای تأسیس و نظارت بر مراکز فرهنگی و چگونگی رسیدگی به تخلفات

ماده ۱۱- به منظور بررسی تقاضاهای دریافتی و تحقیق و رسیدگی به صلاحیت متقاضیان و مدیران مسؤول و صدور موافقت اصولی تأسیس مراکز فرهنگی و نظارت بر عملکرد آنها و نیز رسیدگی به موارد تخلف و تعلیق یا لغو جواز صادر شده هیأتی به تشخیص و تعیین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی متشکل از افراد و مسؤولان وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تحت عنوان "هیأت رسیدگی به امور مراکز فرهنگی" تشکیل می‌شود.

۱- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یا نماینده تام الاختیار وزیر (رئیس هیأت)

۲- معاونان امور فرهنگی، هنری، مطبوعاتی، سینمایی و سمعی و بصری و پژوهشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۳- سه نفر از صاحب‌نظران امور هنری، فرهنگی و سینمایی به انتخاب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

ماده ۱۲- اعضای هیأت با حکم وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی منصوب میشوند و مدت عضویت افراد منتخب ۲ سال و تجدید انتخاب آنان برای دوره‌های بعدی بلامانع است.

ماده ۱۳- جلسات هر ۱۵ روز یکبار تشکیل خواهد شد؛ دعوت از اعضاء و تنظیم دستور جلسه و تهیه صورت جلسات و امور اجرایی هیأت نسبت به پذیرش تقاضاها و بررسی مدارک و طرح شکایات را دبیر هیأت که وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به این سمت منصوب می‌کند انجام خواهد داد و دبیرخانه هیأت به تعداد کافی کارمند دفتری و کارشناس امور حقوقی و فرهنگی خواهد داشت.

تبصره: مصوبات با امضاء رئیس هیأت ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۴- دبیر هیأت تقاضاهای دریافتی را پس از تکمیل مدارک در جلسات هیأت مطرح و نتایج را در صورتجلسات منعکس می‌کند و پس از امضای اعضاء و تصویب و تأیید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، تصمیمات را رئیس هیأت ابلاغ خواهد کرد.

پروانه فعالیت مراکز، مؤسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی با امضای وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می‌شود.

ماده ۱۵- به تخلف‌ها در هیأت رسیدگی می‌شود و در صورت اثبات تخلف، حسب مورد مجازاتهای اخطار شفاهی یا کتبی، تعلیق جواز یا تعطیل موقت مرکز فرهنگی از ۳ ماه تا یکسال، تعطیل دائم و لغو مجوز، اعمال و توسط دبیر هیأت ابلاغ خواهد شد.

تبصره: متقاضیانی که صلاحیتشان از سوی هیأت تأیید نشده یا مؤسسات فرهنگی که به علت ارتکاب تخلف به یکی از مجازاتهای پیش بینی شده در ماده ۱۶ (تعلیق و یا تعطیل موقت یا دائم مرکز فرهنگی) محکوم می‌شوند می‌توانند از تاریخ رؤیت تصمیم هیأت در مدت ۲۰ روز اعتراض خود را با ذکر دلایل و ارائه مدارک به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی تسلیم کنند. رأی وزیر در رد اعتراض یا قبول آن قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۱۶- هرگاه عمل ارتكابی مرکز فرهنگی، عناوین تخلف و جرائم پیش بینی شده در قوانین مجازات اسلامی و سایر مقررات و قوانین جزایی کشوری را توأمأ دارا باشد پس از بررسی پرونده موضوع به مراجع صالح قضایی احاله و تا صدور حکم قطعی از فعالیت مرکز فرهنگی جلوگیری خواهد شد.

ماده ۱۷- مراجع انتظامی ذی صلاح مکلفند به تقاضای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی از ادامه فعالیت مراکز فرهنگی مذکور در مواد ۱۵ و ۱۶ بدون مجوز یا مراکزی که جواز آنها لغو شده جلوگیری کنند.

فصل پنجم - مقررات عمومی

ماده ۱۸- هر گاه مدیر مسئول شرایط مندرج در ماده ۸ را از دست بدهد یا استعفاء دهد یا فوت شود مؤسس یا هیأت مؤسسان موظفند موضوع را به دبیر خانه هیأت گزارش دهند و در مدت ۲ ماه فرد واجد شرایطی را به هیأت معرفی کنند.

در غیر این صورت هیأت می تواند جواز صادر شده را معلق یا لغو کند. تبصره ۱- تا زمانی که صلاحیت مدیر مسئول جدید به تأیید نرسیده مسئولیتهای او به عهده مؤسسان یا مؤسس خواهد بود.

تبصره ۲- اعلام نظر هیأت مبنی بر تأیید یا رد مدیر جدید باید در مدت یک ماه از تاریخ معرفی مدیر مسئول جدید به مرکز فرهنگی ذی ربط ابلاغ شود.

ماده ۱۹- مراکز فرهنگی موظفند با به کارگیری نامها و نشان های مناسبی که مرکز فرهنگی دیگری ثبت نکرده باشد، در تولیدات و انتشارات خود، نام مرکز، شماره ثبت و مجوز تأسیس و نشانی مرکز را در محل مناسبی درج کنند.

ماده ۲۰- مراکز، مؤسسات، کانونها و انجمنهای در حال فعالیت و فاقد مجوز، موظفند از تاریخ تصویب این ضوابط در مدت ۶ ماه وضع خود را با این مقررات تطبیق دهند. و مدارک لازم را همراه اساسنامه جدید طبق ضوابط و شرایط مندرج در ماده ۶ ارائه دهند و پس از تأیید و صدور مجوز جدید نسبت به ثبت آن اقدام کنند، در غیر این صورت با آنها طبق ماده ۱۷ رفتار خواهد شد.

تبصره: مؤسساتی که تا تصویب این ضوابط با نامها و نشان های معینی فعالیت داشته اند در ثبت اسامی و مشخصات خود اولویت دارند مشروط بر این که طبق مفاد ماده ۲۰ عمل کنند.

ماده ۲۱- هر مرکز فرهنگی باید دفاتر محاسباتی مهر و موم شده بر طبق قانون تهیه و مخارج و درآمدهای خود را در آن ثبت کند، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هر وقت لازم بداند می تواند دفاتر مالی مراکز فرهنگی را بازرسی کند.

ماده ۲۲- مراکز فرهنگی پس از تأیید صلاحیت مؤسسان و مدیر مسئول و تصویب اساسنامه و صدور مجوز باید نسبت به ثبت آن بر طبق اساسنامه ای که به تأیید هیأت رسیده اقدام و نسخه ای از اساسنامه ممهور به مهر اداره کل ثبت شرکتها و مؤسسات غیر تجاری را به ذکر شماره ثبت و به دبیرخانه هیأت تسلیم کنند و سازمان ثبت نیز موظف است نسبت به ثبت مراکز فرهنگی موضوع این ضوابط بر طبق اساسنامه مورد تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اقدام نماید.

تبصره ۱: سازمان ثبت اسناد باید از ثبت مراکز، مؤسسات، کانونها و انجمنهای فرهنگی فاقد مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خودداری نماید.

تبصره ۲: هرگاه پس از صدور مجوز در مدت ۶ ماه نسبت به ثبت مراکز فرهنگی اقدامی نشود مجوز مرکز فرهنگی بی اعتبار می شود و با این قبیل مراکز ثبت نشده به عنوان فاقد مجوز برخورد قانونی خواهد شد.

ماده ۲۳- آیین نامه و روشهای اجرایی این ضوابط نسبت به چگونگی تحقیقات و بررسی صلاحیت متقاضیان و وظایف دبیرخانه و نحوه عمل هیأت حسب مورد از سوی معاونتهای ذی ربط تهیه و پس از تنقیح و تدوین در هیأت موضوع ماده ۱۱ و تصویب وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می شود.

ماده ۲۴- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مأمور اجرای این ضوابط و مقررات است و از تاریخ تصویب آن مقررات مغایر ملغی است و درباره سایر مسائلی که در این ضوابط پیش بینی نشده با توجه به وظایف و اختیارات و مسئولیتهای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به شرح مندرج در قانون اهداف و وظایف این وزارتخانه مصوب ۶۵.۱۲.۱۲ مجلس شورای اسلامی رفتار خواهد شد.

ماده ۲۵- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند اجرای تمام یا قسمتی از این ضوابط را نسبت به مراکز فرهنگی که در قلمرو یک فعالیت فرهنگی تأسیس می شوند حسب مورد به معاونتهای ذی ربط یا ادارات کل ستادی یا اجرایی در تهران یا مراکز استانها محول و قسمتی از وظایف و اختیارات هیأت و دبیرخانه هیأت را به آنها تفویض کند.

ماده ۲۶- این ضوابط مشتمل بر ۵ فصل و ۲۶ ماده در جلسه مورخ ۷۵.۸.۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تأیید رسید و جایگزین ضوابط عام مصوب جلسات مورخ ۱.۲۲ و ۱۳ و ۱۳۶۷.۲.۲۰ شورای مشترک کمیسیونهای شورای عالی و مصوبه دویست و شصت و دومین جلسه مورخ ۷۰.۸.۷ شورای عالی درباره نحوه تشکیل و صدور مجوز تأسیس انجمنهای فرهنگی (ادبی، هنری) شد و هرگونه تغییری در آن منوط به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی است .

۱۳۹۸ © حق کپی رایت متعلق به مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی ایران می باشد